

ბერეხი

რაიონის საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გაზეთი * გამოდის 1931 წლის 20 ივლისიდან

26 სექტემბერი
საქართველო
2024 წელი
№39 (9353)
ფასი 40 თეთრი

ქართული ოცნება

26 ოქტომბრის საპარლამენტო არჩევნები არის რეფერენდუმი, სადაც ქართველმა ხალხმა უნდა გადაწყვიტოს, ირჩევს ომს თუ მშვიდობას, მორალურ დეგრადაციას თუ ფსევდოპობას, ქვეყნის განადგურებას თუ მის ნათელ, ევროპულ მომავალს.

საკონსტიტუციო უზრუნველყოფის მოპოვებისთანავე წამოვიწყებთ სამართლებრივ პროცესს, რომლის შედეგად კონსტიტუციური კანონის უზღვევითი ღირებულებებისა და არასრულწლოვანთა დაცვის შესახებ, კონსტიტუციური შევიცნობის შესწორების, რომლითაც მართლმადიდებლობა სახელმწიფოს იდენტობის საყრდენად გამოცხადდება. გარდა ამისა, საკონსტიტუციო უზრუნველყოფის პრობლემები, საქართველოს შემთავრებით, ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენისათვის აუცილებელი საკონსტიტუციო ცვლილებების განხორციელებას დაბრკოლებას ვერაფერს შეუქმნის.

რაც ყველაზე მნიშვნელოვანია, ყველაფერი უკან დაგვირგვინდება, თუ საქართველო მშვიდობას ვერ შეინარჩუნებს. საკმარისია ერთი პატარა შეცდომა და შეიძლება ქვეყანა საერთოდ დაეკარგოს. რაც შეტ ხმას მიიღებს „ქართული ოცნება“, მით მეტად განმტკიცდება მშვიდობა ჩვენს ქვეყანაში, მით უფრო მშვიდი იქნება ნოემბერი და დეკემბერი, მით უფრო მშვიდი იქნება მომდევნო 4 ნელიანდი და მით უფრო ნაკლები შეეძლება ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებას!

სწორედ ამიტომ მოვიწოდებთ თითოეულ ჩვენს თანამოქალაქს, რომლისთვისაც ძვირფასია სამშობლო - გამოიღოს ქვეყნის და ერთად შევქმნათ მყარი ფუნდამენტი საქართველოს ეროვნული იდენტობის დასაცავად, ქვეყნის ნათელი მომავლის უზრუნველსაყოფად. გადავდეთ ყველაფერი და გამოვიდეთ არჩევნებზე, რადგან 26 ოქტომბერს არა პოლიტიკის, არამედ ქვეყნის გადარჩენის საკითხი წყდება.

საქართველოს ბედი ჩვენ ხელშია და ვეღავთი უნდა გადავკეთოთ, რომ მომავალ თაობას სამართავად დამოუკიდებელი, ერთიანი და ძლიერი საქართველო დაეუფლოთ.

ირაკლი ხვაჩია
„ქართული ოცნების“ საპარტიო თავმჯდომარე

ახლოდ მშვიდობით ლიცხვით ქათილად უპროვისაქნე

აირი მშვიდობა!

აირი ტრადიციული ფასელობა!

აირი საქართველოს ნათელი, უპროვული მოხაველი!

საქართველოს პარტიის-მედიის გაეროს მენეჯერის ანგარიშის 73-ე სესიის შედეგად

23 სექტემბერს ირაკლი ხვაჩია ამჟამად გაემგზავრა, გაეროს გენერალური ასამბლეაში მონაწილეობისთვის. მთავრობის ადმინისტრაციის პრესსამსახური აცხადებს ინფორმაციას.

23-26 სექტემბერს ნიუ იორკში ექნება გამოსვლა გენერალური ასამბლეის სესიის - ეროვნული ტვირთის შექმნის ირაკლი ხვაჩიის განაცხადი. ირაკლი ხვაჩიის განცხადებით, „გამოსვლის სამიზნის“ ფარგლებში, ექნება გამოხატვა და ასევე ამ ვიზიტს გამოეხატება ორმხრივი შეხვედრებისთვის მინდა, რომ მაქსიმალურად ვსაუბრობო ჩვენს პარტნიორებს იმ თემებთან დაკავშირებით, რომლებიც უკავშირდება ჩვენი ქვეყნის განვითარებას, პოლიტიკურ სკოლებს ჩვენი ქვეყნის გარეგნულ უსაფრთხოებას, განაცხადი პრეზიდენტის გამოსვლისთვის, განაცხადი პრეზიდენტის გამოსვლისთვის.

ირაკლი ხვაჩია გაეროს-საგენერალური მდივანს, ანტონიო გუტერესს შეხვდა. რადიკალური ოპოზიციის მხარეზე უნდა ქართული ხალხის დასავა ერთადერთი მიზნის გამო, სახელმწიფო უფროსი მხარის „ქართული ოცნებას“ და უარს ეუბნება კოლექტიური, ანტი-კორუპციული მოძრაობის.

ირაკლი ხვაჩია - გაეროს გენერალური ასამბლეაზე საუბარს გაეცნება ყველა თემზე, რომელიც უკავშირდება ჩვენს ეროვნულ ინტერესებს, პრიორიტეტებს, მშვიდობას და უსაფრთხოებას აუცილებელია ადამიანის უფლებების და მდგრადი განვითარების უზრუნველსაყოფად.

პრემიერის აპრიკოს შერეულ მსგებრე ვიზიტსა და „მომავლის სიმტკიცე“ გამოსვლის ემბრავიან მხარეთა გუნდში, უმარტოესობაში განხილვის შემდეგ, რომელიც კომპიტივში განხილვისას ნდობის აღდგენას და მხარეების ინტეგრირებას გულისხმობს, რადგან მსოფლიოში არსებული განსაკუთრებული რთული და ამ განსაკუთრებული ქვეყნის განვითარების უზრუნველსაყოფად საჭიროებს საერთაშორისო დიპლომატიის დახმარებას.

„მთავარი, რაც ითვლება ჩვენი პრიორიტეტული მიზნების, არა კოპიების მიერ, არის ნდობის აღდგენის მისი მხარეების ინტეგრირება და სტაბილური განვითარების წინააღმდეგ შემთხვევაში, საუკეთესო შემთხვევით შეიძლება მივიღოთ არა მარტო საქართველოში, არამედ, სოფლად, მსოფლიოში გენერალური მდივანზე კიდევ იქნება ამ თემზე საუბარი, იქნება ორმხრივი შეხვედრები ასევე - გარკვეულ ფორმატებში შეხვედრები, ანთა ვაცვლავთ-გამოსვლა ფორმალურად სუ-აგენერალურად - ეს არის საქართველოს სა-განგებულ მნიშვნელოვანი - აცხადებს საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილე **ირაკლი ხვაჩია**.

ლიკანში განახლდა სოფლის მეურნეობის

ლიკანში დასახლებულ მესხეთის ქუჩაზე ცენტრალური გზის გაშლის ღონისძიების რეაბილიტაციის დასრულება.

პროექტის ფარგლებში, მოეწყობა ცენტრალური ქუჩის მიმდებარე სასაფლაოს ღობეები, ქიშკრები და რკინა-ბეტონის საყრდენი ქსოვილები.

სამუშაოები მუნიციპალური განვითარების ფონდისა და ადგილობრივი ბიუჯეტის დაფინანსებით ხორციელდება.

აღნიშნული პროექტი ბორჯომის, როგორც საკურორტო ქალაქის ინფრასტრუქტურის განვითარების კუთხით, უმნიშვნელოვანესია. ამ მხარეთა მუნიციპალიტეტის მამულებში, სამუშაოები სხვადასხვა ობიექტებზე დასრულდა და ხლის ბოლომდე გაგრძელდება.

ლიკანში, მესხეთის №85-ში, სპორტული მოედნისა და სკვერის მოწყობის სამუშაოები დასრულდა.

სკვერის თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისად მოეწყობა. პროექტის ფარგლებში, ჩატარდა სამშენებლო და განვითარების სამუშაოები, დამონტაჟდა სკამები და სანაგვე უბნები, მოეწყობა მოსასვენებელი სივრცეები, ასევე - განათების, წყლის და კანალიზაციის ქსელი.

თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისად მოეწყობა სპორტული მოედანიც.

ბორჯომის მუნიციპალიტეტში ერთ-ერთი პრიორიტეტული მიმართულება რეკრეაციული სივრცეებისა და სპორტული ინფრასტრუქტურის ხელშეწყობა და განვითარებაა. შესაბამისად, მსგავსი სახის ინფრასტრუქტურული პროექტები მომავალშიც ინტენსიურად გაგრძელდება.

27 სექტემბერი აფხაზეთის რაიონის უნდა გველოდო, აფხაზეთო, უნდა გველოდო!

27 სექტემბერი ჩვენს უახლეს ისტორიაში ერთ-ერთი ტრაგიკული თარიღია. ეს არის დღე, რომელიც არასოდეს უნდა მივცეს დავიწყებას.

31 წლის წინ 1993 წლის 27 სექტემბერს სოხუმი დაიკა. სამხედრო დაპირისპირება აფხაზეთში 1992 წლის 14 აგვისტოს დაიწყო. კონფლიქტი ქართულ სამთავრობო ჯარებსა და აფხაზ სეპარატისტთა ძალებს შორის 13 თვესა და 13 დღეს გრძელდებოდა. სოხუმისთვის გადამწყვეტ ბრძოლას 27 ივლისს სოჭში ცეცხლის შეწყვეტისა და სამხედრო ტექნიკის კონფლიქტის შეწყვეტის გაყვანის წინ გაფორმებული შეთანხმება უძღოდა, თუმცა აფხაზეთის ეს შეთანხმება 16 სექტემბერს დაარღვია.

ქართული მხარის ამ დრომდე დაუზუსტებელი მონაცემებით 5 ათასი ქართველი ჯარისკაცი და 8 ათასი ქართველი მშვიდობიანი მოქალაქე დაიღუპა, 400 ათასი აფხაზეთიდან დევნილია, რუსეთში დაიხიდა.

სოხუმის დაკავშირების დასრულების შემდეგ, აფხაზეთში და აფხაზმა სეპარატისტებმა, აფხაზეთის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე ფეოქსი მარტავა 30-მდე ქართველთან ერთად დახვრიტეს.

ჩვენს ერთ უსაყვარლეს მეგობარს სოხუმიდან შემოვიტყვევებ, დიდი პატივისცემით, მთა თქვენი ნება იქნება, შეგის გამოგვიჩვენოთ თბილისში... ჩემმა მეგობარმა ბაბუას უთხრა, ერთი ძალიან კარგი კაცს და კარგ სოხუმში...

იცი, ბაბუას რა უსახუბა? - აფხაზებს შეუთვალე, სოხუმში რომ ქიშკარი გვექონდა, გვეც მოითხოვდა და გამოგვეგზავნა, რომ მიზეზად აღარ გვეჩინებ უსახუბარუნებელი... ჩემს ცოლს თავი გაანებონ, თავის სახლში მარხია, მე ვიკითხო, დევნილობაში რომ უნდა დავიმარხო...

თბილისში მარხის ის კარგი კაცი.

- აგუბნი ავ, თურმე, ამ გზის იქით, კაცი მომკვდარა.

- შუა ქუჩაში?

- ხო ქუჩაში.

მიზეზი?
გული...
სახელი? გვარი?
ვერ გავიგეს, მაგრამ მომაკვდას, როგორც ამბობენ, ბოლო სიტყვა უთქვამს - სოხუმი!

და, როდესაც ჩემს მეგობარს მის საფლავზე მივეყვანი ხოლმე, მასხედდება ჩემი ბავშვობა და მათ ოჯახში გატარებული ბედნიერი დღეები...

შოდა, იცი ყველაზე მეტად რა მახსოვს?
ჩალაგებულ ჩემოდნებს რომ არ ხსნიდნენ... დაბრუნებისას დრო რომ არ დავკარგავთ...

31 წლის წინ, რა უცნაური დამთხვევაა... ზუსტად 31 წელია, რაც ჩემი დღევანდელი რესპონდენტებიც ლტოლვილებად იზრდებიან და ჩემს ქალაქში უპოვითა ნახვას უღელი... ოღონდ ზღვის გარეშე.

წინა და გრიგოლ თოდუას სოხუმიდან, 1993 წლის 13 ოქტომბერს იძულებით ჩამოვიდნენ ბორჯომში.

მათთან მისვლისთანავე, გაცნობის პირველივე წამებიდან სვედად შემომანათა მათი თვალებიდან, აი, ისეთმა უსახურო-სახელიანმა სვედად, მხოლოდ დევნილებს და არა „ლტოლვილებს“ რომ უფდათ თვალში. საუბარი უშუალო ენაწყლიანმა ქალბატონმა წინამ დანიყო.

● თქვენს მახსოვრობაში როგორ დარჩა აფხაზეთი? თუმცა, დარჩა რაღაცნაირად არაა სწორი ფორმა - დარჩებოდა! ის ხომ სულ თქვენია.

- დარჩა ბოლო, სამინელი დაბომბილი კადრებით. ჩვენი სახლი დანგეს, და მომიკლეს, სიძეები მომიკლეს. (ტყელომ გაუმძღვრდა თვალში) ნეტად დამანახა, ახლა როგორია ჩემი სოხუმი.

ჩვენ „აერევალი“ გადმოვიდით 28 სექტემბერს, სადაც ათის ნახევარზე (დეტალებში ასხსოვი) - მე, ჩემი მეუღლე და უფროსი ვაჟი, რომელიც მაშინ 15 წლის იყო, ხოლო უმცროსი ბიჭი მანამდე გამოუშვით ბორჯომში სამშვიდობოს, ის მხოლოდ 7 წლის იყო. ჩვენ საარტილერიო დივიზიონში ვებმობოდით და იქ ვიყავით. ნახევარი საათიც რომ დავგეყვინებინა, 250 კაცს, ყველას დაგვხოცავენ. 5 დღე მოვიდით „აერევალი“ და ქვემოთ როცა ჩამოვიდით, სვენების ოჯახიდან, ქალმა ერთი დიდი პური და ზედ დადებული ყველი გამოგვჩინა. 23 ბიჭი მოგვყავდა თან და, სულ იმით დაუნანილოთ ის ყველი და პური, მე და ჩემ მეუღლეს პირი არ დაგვიკარგებია. მსხალი ვნახეთ იქვე. ის ჩავიდე პირში, მაგრამ ყველი გვექონდა გამწვანებული ახელა სტრესისგან და უწყობლობისგან და ის ლუკმა აღარ გადავიდა, გაიჩინა სადაც.

რომ გაგვახსენდება ახლაც, ამდენი წლის შემდეგ, ძალიან რთულია... ცრემლის გარეშე ახლაც ვერ ვიძინებ (მძიმედ ამოიხარა).

მერე ჩამოვიდით ზუგდიდში, ზუგდიდიდან კი ბორჯომისაკენ გამოვეშურეთ, როცა ჩამოვიდით, უმცროს ვაჟს ანბანის ორი ასო ჰქონდა დარჩენილი სახელიდან.

● აქ რომ ჩამოხვედით, როგორ დაინყეთ პირველი ნახევარი, ვინ დაგვხვდა, ვინ მიიღოთ, ვინ ჩავიკარა გული...? ამ ქალაქმა რა გაგინებინა?!

- ბორჯომში ნამდვილად ჩავიკარა გული! ცუდად არ მომეცქევია. სულ თავიდან, მატარებელი ორი ქალი გამოგველაპარაკა, ახალდაბლები ვართო, წამობრძანდით ჩვენს სახლში, დაგაპურებო, რაც შეგეძლება, ყველა იმ საქმის ნივთს მოგვცემო, მაგრამ რატომღაც არ ნახეყვით, თუმცა გული სითბოთი აგვეცო.

(გაბრაზება მერე გვარდა)

განათლება არის ჩისი, რომ ეძღო!

ახალი სასწავლო წელი დაიწყო ჩვენს ქვეყანაში. პროცესმა ოციწლიურად მთელი ქვეყნის მასშტაბით მდებარე უმეტეს სასწავლო დაწესებულებებში აიღო სტარტი. სკოლის ხარი პირველად 50 000 მეტი პირველ კლასელების დაბრუნება.

სოციალიზაცია - ადამიანის მიერ ქცევისა და მოქმედების გარკვეული სისტემის, ნორმებისა და ფასეულობების ათვისების პროცესია, რომელიც აძლევს მას საზოგადოების ღირსეული წევრობის უფლებას.

ახალი სასწავლო წელი მოსწავლეებსა და მასწავლებლებს განათლების მინისტრმა მიულოცა დარეაბილიტირებული №16-ე საჯარო სკოლა დაათვლიერა.

სკოლის მოსწავლეებსა და სტუდენტებს სასწავლო წლის დახვედრა ულოცავს პრემიერ მინისტრი. ირაკლი კობახიძის განცხადებით, ერთი თვის ვადამ, სახელმწიფო, დაეხმარა, 38 სკოლის მშენებლობა/რეაბილიტაციაზე იხრებოდნენ. მომდევნო წლებში ქვეყნის მასშტაბით 2100 სკოლის რეაბილიტაცია დაგეგმილია. 60-მდე სკოლა საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად აღჭურვა. ახალ სასწავლო წელს მოსწავლეებს უსაფრთხო და თანამედროვე სასკოლო ინფრასტრუქტურა დაეძღვა.

სპორტდარბაზი, ინტერაქტიული კომპიუტერები, ლაბორატორიები, ადაპტირებული, თანამედროვე სტანდარტები - პროექტის მოსწავლე საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად აღჭურვა. 100-მდე სკოლის რეაბილიტაცია იგეგმება, სამუშაოების დასრულების შემდეგ კი, 28 ათასზე მეტი მოსწავლე საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად აღჭურვით იხრებოდნენ.

დღი კრიამულია და სიხარულით დაიწყო სასწავლო წელი ჩვენს ქვეყანაში... შეიძლება არანაყოფიერად გამოიყოს მშობლები ავტორიტეტული ელემენტები სკოლის შემოღებულ მესწავლე... სკოლების ხელშეწყობა გულთბილად მიულოცავს ყველა იმ მშობელს, რომელიც სასწავლო წელს დაიწყება და წარმტყულო, ნაყოფიერი წელი უსურვებს.

მეც წვეტილები ამ ღამაზე სურვილებს და აქვე, ჩემს სურვილებსა და მოყვარულს...

ბავშვის აღზრდა-განვითარება მრავალმხრივი პროცესია, იგი მოზარდის სრულყოფილებად და ზრუნვა იმისათვის, რომ მან დაიმყაროს თავისი ადგილი საზოგადოებაში, ჰქონდეს სრულყოფილების განცემა და თვითდაკმაყოფილების უნარი, ე.ი. მოხდეს მისი სოციალიზაცია. პიროვნების

დადგენას, არ გააცდინონ მეცადინეობები... მაღალი თვითმეცადინეობის სასიამოვნოდ, უფრო მაღალი აკადემიური წარმატებებით გამოირჩეოდნენ სასწავლო საგნებში... მეტად შემოქმედებითი იყვნენ. თვითონ მასწავლებლები ირრეზინტირებულნი უნდა იყვნენ ინტელექტუალურ, დიფერენცირებულ და შემოქმედებით მიდგომაზე. მეტი ყურადღება მიუქციონ ბავშვის განცდებს, სისტემატურად გამართონ მოსწავლეებთან დილოგი, გაითვალისწინონ მოსწავლეობა მხედველობები... ხშირად გაიღვივონ ვაკეობები და სხვა. დაემორჩილები, შედეგები კი მეტად სასიამოვნო იქნება. ასეთ სკოლებში ბავშვებს ეყვარებათ სწავლა!

რა თავისებურებებით ხასიათდება ის სასწავლო გარემო, რომელიც მოსწავლეს საშუალებას აძლევს განვითარდეს და ხაზისინი და შედეგით იყოს?

მოსწავლეებს სურთ, რომ მათ ეპრობოდნენ წოდითა და პატივისცემით. მოვიყოლოდნენ რამდენიმე გამოთქმა: - „ყველა მასწავლებელი პატივს ეცემს და ჩვენც ასევე ვუქცევთ“, „ისინი კი არ ლაპარაკობენ, არამედ ვეგვალაპარაკებიან, ხეობიდან არ გვიყურებენ“, „მასწავლებელი გვეგვხმობს, იცის, რომ ჩვენც ბავშვებივართ ისე შევასწავლო, როგორც შევიძლია“, „მასწავლებელი კი აღნიშნავს, რომ ეს გარკვეული რისკია, მაგრამ საჭირო და სასურველია“. მოი მოსწავლეს უნდა ენდო.

მოსწავლეებს სურთ ისეთი მასწავლებელი, რომელიც დიდიხეობისთვისაა მათი წარმატებით და არა მარტო. ერთ-ერთი მოსწავლეო მკვლევარს უყვება: - ჩემი მასწავლებელი საშუალებას არ მძლევს დავმარცხდე, ისეთი როული მდგომარეობიდან გამოეყვანივარ, რომ მეგონა, აღარაფერი მიშველდა. მოვა გემიან, შემიკითხება, გარკვეულ რა მიჭირს, დამეხმარება, დამატებით მამეცადინებს და მეტი ისეთ აზრებს მანდის, რაც არც კი ეგველია. არა მარტო მათგანაა მათგანაა, არამედ აინტერესებს, მე როგორ ვაკეთებ, რას ვფიქრობ ავლანაზე, როცა მას „დაჯერა“ აქვს, შემიძლია ვიხილო დამეხმარება და უარს არ მეტყვის, დამელოპარაკება ოჯახურ პრობლემებზეც კი, მომიხმებს“.

ერთმა სექციონალმა (სტუდენტ ქვეყნის) მოსწავლემ მკვლევარს მოუთხრო იმის შესახებ, თუ რო-

გორ ნახალისა მასწავლებელმა წარმატებისკენ და ააცილა ცხის გზას: - მან მანსი მომცა. როდესაც რაიმეს არასწორად ვაკეთებდი, ის ნებას მართავდა კვლავ და კვლავ მეცადა, ვიდრე არ გამომივიდოდა. მოთმინებით ელოდა ჩემს წარმატებას, ასეთი შანსი ბევრ მოსწავლეს არ აქვს. მე გამომართლა. ასეთ დროს მერე მასწავლებელი გაქცარება, გიყვარის, საერთოდ არ გვლანარაკება, ან შეიძლება კლასდარბაზი გააძეოს. ჩემი მასწავლებელი კი არასდროს მძლევდა საშუალებას მეწარმეა.

მასწავლებლის ასეთი დამოკიდებულება კიდევ უფრო ღირებულა „ცუდი ქცევის“ მოსწავლეების მიმართ. პუბლიკის აღზრდის ერთ-ერთი ყველაზე ავტორიტეტული წარმომადგენელი კარლ როჯერსი წერდა:

ერთი კოლეგა ცხის სკოლაში ასწავლებდა. მან მიიხრა, რომ ღრმად მოიხრა 3 სერიოზული მიზეზი, რომ გამოეცატირებოდა ვერ ახერხებდა გაარჯივინ დახამაშობა და სასჯელის წყველი წერე:

1. ყველა მათგანს აქვს ნაკითხული გააზრების პრობლემა, რაც ხელს უშლის სოციალური წარმართების მიღწევას;

2. მათ ვერ გაიხსენეს მასწავლებელი, რომლებიც ადამიანურად ეპრობოდნენ;

3. ყურადღების ცენტრში მხოლოდ მაშინ ხედვდებოდნენ, როცა პრობლემებს ქმნიდნენ...

საუკეთესო საშუალება დანაშაულის ტალის შესაწერებლად, რომელმაც ნალეკა ჩემი ქვეყანა, სკოლების გაადამიანურება შეიძლება აღმოჩნდეს და არა ახალი ციხეების აშენება... - ასევე წერს.

სკოლა ერთი დიდი ოჯახია, სადაც განათლებას იძენს, ეს „განათლებლა ჰავებს მზეს, რომელიც ისე არ ანათებს, რომ იმედა დროს არ ათობს და ისე არ ათობს, რომ არ ათობს“ - წერდა ლია ჭავჭავაძე.

განათლებული მხოლოდ ისაა, ვინც იცის, როგორ ისწავლოს და ასწავლოს“.

მოამზად ნანა ქველმოქმედი

მოქმედ ჩანქერზე ლექსი დაუნეწა. დიდმა ქართველმა კომპოზიტორმა ზაქარია ფალავანთი, აქ ცხრანაწაროს მთებსა და მზის ამოვლასა და ჩასვლას მოუძღვნა ოქროს „დაისის“ უფერტორა.

საბავშვო კომპოზიტორის მერი დავითაშვილის დედა ბორჯომელი გახლდათ. მერის ბავშვობა და შემდეგ წლებიც ბორჯომის ხეობაში გაუტარებია. მან შესანიშნავი სიმღერა მიუძღვნა ბორჯომსა და ბაკურიანს შორის მორად „კუქუქუქა“ მატარებელს.

მას თავის მოგონებათა წიგნში „მოგონებები გარდასულ დღეთა“ კარგად აქვს აღწერილი დილით ცხრანაწაროს მთებზე ამომავალი მზის ხილვა, რომელიც მართლაც უნიკალური სანახაობაა: „უკუნე ღამეში აკედით უღელტეხილებზე, ქედი ფეხით ავიარეთ, ალიონმა მოილინა, ვიყურებთი აღმოსავლეთისაკენ... უფრო სიბნელე... არა-ფერი ჩანს... კარგა ხნის შემდეგ დაიწყო, მაგრამ რა დანეყო - საორცხება. ჯერ სიბნელე ნელ-ნელა გაიღრვა, შავი ფერი სხვადასხვა ფერმა შეცვალა, განრდა მუქი ლურჯი, მუქი იისფერი, მუქი მუქი ფერები: ეს მთები, ხეობები მუყურადნენ, ფერიდან ფანტასმაგორია წარმოიშვა. უცებ ბნელ ცაზე განათდა ნითლი ხაზი და თოკებით გაიჭმა დასავლეთიდან აღმოსავლეთისაკენ. ეს კაცკაციონის მწვერვალები შეფერადნენ ნითლიად, შემდეგ ამ ცეცხლოვანი „თოკზე ამოტყა“ ცეცხლოვანი თოკითუდა და ისევ უკან „ჩახება“, მერე ნელ-ნელა მზე ამოიჩვენა და მთელი მიდამო - მთები, ხეობები სხვადასხვაფერად განათდა. ჯანდისფერი ხილვა მალე დაიშავდა, პირობონტზე სრულად ამოჩვენინდა დიდებული მზე“.

მეც მზება ნილად, მზნახა ეს მართლაც ჯადოსნური სანახაობა,

არამანი იურიხაბა დავითბრუნება

მიმდინარე წელს ბორჯომის მუნიციპალიტეტის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებიდან სამამა აბიტურიენტმა, ქალაქის მესამე სკოლიდან მარიამ გაგლოშვილმა, საბა ხაჩიძემ და ტაბანყურელმა არამან მურადიანმა უმაღლეს სასწავლებლებში მისაღები გამოცდები წარმატებით ჩააბარეს და 100 პროცენტითი სახელმწიფო დაფინანსება მოიპოვეს.

სასწავლო წლის დაწყების წინ შეგვეხვით ტაბანყურელ ახალგაზრდას არამან მურადიანს და გავვესალერო საბოლოო გეგმებზე, რომელმაც სიამაყით გვითხრა, - თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში მოსახლავდელი ჯგუფში ჩავირიცხე და მომავალი წლიდან ავტომატურად გავაგრძელებ სწავლას იურიდიულ ფაკულტეტზე.

გასულ სასწავლო წელს ტაბანყურის საშუალო სკოლა ათმა მოსწავლემ დაამთავრა, ორი ახალგაზრდა ერევანში წავიდა სასწავლებლად, სამი საქართველოს უმაღლეს სასწავლებელში ჩაირიცხა, მათ სოციალიზმად მათგანტყკა და ლოგოვა აირჩიეს, ისინიც მოსამზადებლ ჯგუფებში ჩაირიცხნენ.

არამანს უფროსი ძმა არტაკი თბილისის ეკონომიკურ აკადემტეტზე ჩაირიცხა და მეორე კურსის სტუდენტია.

არამანს დედა ტაბანყურის სკოლის პედაგოგია, ხოლო მამა - მძღოლად მუშაობს.

წარმატებებს უსურვებთ არამანს, მის ძმას და მეგობრებს.

ვიყოფათ ჩვენი საგზომლოს ისტორია აქოთაველი შხის ხეობა

1619 წლის გიორგი სააკაძის მეთაურობით ტაშისკარის ბრძოლაში ფარან-ხანის დიდი ლაშქრის განადგურების შემდეგ ქართველებმა თორის ხეობის გათავისუფლება შეძლეს. ნახევტარას ველზე, ქვიშხეთის ახლოს, სააკაძის მიერ მოგებული ომის მოწმეა ტაშისკარის დიდხეობანი ლევისხე. ლევი გიორგის მიხედვით გამარჯვებულ გიორგი სააკაძეს მის ქვეშ სანადირო სუფრა გაუმოლია.

1829 წლის თურქეთ-რუსეთის ზავის საფუძველზე მტკვრის ხეობა საქართველოს დაუბრუნდა: ახალციხე, ადიგენი, აბასთუმანი. 1830 წლიდან თორის ხეობა და შემოღია საადიგოს ხეობა ბორჯომ-

მის ხეობად შეიცვალა. მიუნერგები, ხიდები, მეფის რუსეთის პერიოდში ინტენსიურად დაიწყო ხე-ტყის გადამუშავება, შეიქმნა დაცული ტერიტორიები, ლომის მთის მიდამოებში მოშენდა არმის პიკეტი, ხოლო მტკვარზე ტყეები და დაცვებული მორები თბილისის ბაზარზე იყიდებოდა.

1867 წლის მინერალური წყლის ანალიზი ჩაუტარებიათ, პროფესორ სტრუვემ თანახმადა, აქ ნადარბაზეში თამარ მეფის რეზიდენცია ჰქონია და უთქვამს: „თორის ხეობა საქართველოს სახელმწიფოს გიორგინის მარგალიტი“.

კომპოზიტორი პეტრე ჩაიკოვსკი: - „უკვე ერთი კვირაა, რაც ბორჯომში ვარ, უნდა ითქვას, რომ ეს ერთ-ერთი ულამაზესი ადგილია, რომელიც კი ოდესმე მინახავს, - იცით, ზოგჯერ ღმერთს გეგუფებთ

აღტაცების ცრემლებსაც კი ვფერი, ან სილამაზის ხილვით, რომელსაც ყოველ ნახევზე წაანწყობენ... ეს ყველაზე დეოთბრები ადგილია მთელს მსოფლიოში“, - წერდა იგი. ვარაუდობენ, რომ აქ ჩაენათია დიდ კომპოზიტორს გოლსა და გონებულ ქართველ დიდის ნახი, ნალეობანი სიმღერა „იანახანა“, რომლის მელოდიაც შემდეგში თავის ბალეტ „მაცხელუნაში“ გამოუყენებია, აქვე დაუნერხია საორცხტორი სუიტა „მოცარტიანა“, აქ მუშაობდა ბალეტ „მძინარე მზე-თუნახაზე“.

ბორჯომში ორჯერ იყენებდა აკაკი წერეთელი. დიდი ქართველი პოეტი, რომელიც მოიხილულა ბორჯომის მინერალური წყლის პარკის ხილვით და ერთ დროს

გაგრძელება. დასაწყისი იხ. გახეით „ბორჯომი“ №38, 2024 წელი.

ნანა გაგლოშვილი (ბაბრქალაბა იმნაძე)

